

Väljaandja:	Vabariigi Valitsus
Akti liik:	määrus
Teksti liik:	algtekst-terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	16.12.2005
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	31.01.2009
Avaldamismärge:	RT I 2005, 65, 499

Leidissoo looduskaitseala kaitse-eeskiri

Vastu võetud 01.12.2005 nr 288

Määrus kehtestatakse «Looduskaitseaduse» § 10 lõike 1 alusel.

1. peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1. Leidissoo looduskaitseala kaitse-eesmärk

(1) Leidissoo looduskaitseala² (edaspidi *kaitseala*) kaitse-eesmärk on:

- 1) Lääne-Eestile tüüpilise, inimtegevusest oluliselt mõjutamata Sendri ja Leidissoo raba ning väljakujunenud või kujundatavate looduslike ja poollooduslike, haruldaste ja kaitset vääriivate koosluste kaitse;
- 2) EÜ nõukogu direktiivi 79/409/EMÜ loodusliku linnustiku kaitse kohta I lisa liikide ja I lisa nimetamata liikide, mis on ühtlasi III kaitsekategooria liigid, – soo-loorkulli (*Circus pygargus*), sookure (*Grus grus*), karvasjalg-viu e taliviu (*Buteo lagopus*), punaselg-õgija (*Lanius collurio*), väikekoovitaja (*Numenius phaeopus*), tedre (*Tetrao tetrix*) ning I ja II kategooria kaitsealuste liikide kaitse;
- 3) EÜ nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta I lisa nimetatud elupaigatüüpide – metsastunud luidete (2180)³, luidetevaheliste niiskete nõgude (2190), liiva-alade vähetoiteliste järvede (3110), looduslikult rohketoiteliste järvede (3150), looduslikult huumustoiteliste järvede ja järvikute (3160), kuivade nõmmede (4030), sinihelmikakoosluste (6410), looduslikus seisundis rabade (7110*), rikutud, kuid taastumisvõimeliste rabade (7120), siirde- ja õõtsiksoode (7140), lubjarikaste lääne-mõõkrohuga madalsoode (7210), liigirikaste madalsoode (7230), vanade looduspõõsade (9010*), soostuvate ja soo-lehtmetsade (9080), siirdesoo- ja rabametsade (91D0*) kaitse;
- 4) EÜ nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ II lisa nimetatud liikide, sealhulgas saarma (*Lutra lutra*), kes on ühtlasi III kaitsekategooria kaitsealune liik, ja II kaitsekategooria liigi elupaikade kaitse.

(2) «Rahvusvahelise tähtsusega märgalade, eriti veelindude elupaikade konventsiooni» artikli 2 lõike 1 kohaselt on kaitseala rahvusvahelise tähtsusega märgala (Ramsari ala).

(3) Kaitseala maa- ja veeala jaguneb vastavalt kaitsekorra eripärale ja majandustegevuse piiramise astmele neljaks sihtkaitsevööndiks ja neljaks piiranguvööndiks.

(4) Kaitsealal tuleb arvestada «Looduskaitseaduses» sätestatud piiranguid käesolevas määruses sätestatud erisustega.

§ 2. Kaitseala asukoht

(1) Kaitseala asub Lääne maakonnas Noarootsi vallas Höbringi/Höbring ja Vanaküla/Gambyn külas, Nõva vallas Variku külas ning Oru vallas Keedika, Jalukse ja Soolu külas.

(2) Kaitseala välispiir ja vööndite piirid on esitatud kaardil määruse lisas⁴.

§ 3. Kaitseala valitseja

Kaitseala valitseja on Keskkonnaministeeriumi Läänemaa keskkonnateenistus.

2. peatükk KAITSEKORRA ÜLDPÕHIMÕTTED

§ 4. Lubatud tegevus

(1) Kaitsealal on lubatud viibida, korjata marju, seeni ja muid metsa kõrvalsaadusi ning püüda kala, välja arvatud käesoleva määruse § 8 punktis 4 sätestatud juhul sihtkaitsevööndis.

(2) Füüsilise isiku või eraõigusliku juriidilise isiku omandis oleval kinnisasjal viibimine on lubatud, arvestades «Asjaõigusseaduses» ja «Looduskaitseaduses» sätestatud.

(3) Telkimine ja lõkke tegemine kaitsealal on lubatud ainult kaitseala valitseja nõusolekul selleks ettevalmistatud ja tähistatud kohtades. Telkimine ja lõkke tegemine õuemaal on lubatud omaniku loal.

(4) Rohkem kui 50 osalejaga rahvaürituse korraldamine on lubatud kaitseala valitseja nõusolekul üksnes selleks ettevalmistatud ja kaitseala valitseja poolt tähistatud kohas. Rahvaürituse korraldamine selleks ettevalmistamata kohas on lubatud üksnes kaitseala valitseja nõusolekul. Õuemaal on rahvaürituse korraldamine lubatud.

(5) Kaitseala teedel on lubatud sõidukiga sõitmine. Maastikusõidukiga sõitmine väljaspool teid on lubatud kaitseala valitseja nõusolekul. Sõidukiga sõitmine väljaspool teid ja maastikusõidukiga sõitmine kaitseala valitseja nõusolekuta on lubatud järelevalve- ja päästetöödel, käesoleva kaitse-eeskirjaga lubatud töödel ning valitsemisega seotud töödel.

(6) Kaitsealal on lubatud jahipidamine 1. septembrist 31. jaanuarini, välja arvatud linnujaht.

§ 5. Keelatud tegevus

(1) Kaitsealal on keelatud:

- 1) linnujaht;
- 2) puhtpuistute kujundamine ja energiapuistute rajamine.

(2) Kaitseala valitseja nõusolekuta on kaitsealal keelatud:

- 1) muuta katastriüksuse kõlvikute piire ja sihtotstarvet;
- 2) koostada maakorralduskava ja teostada maakorraldustoiminguid;
- 3) väljastada metsamajandamiskava;
- 4) kinnitada metsateatist;
- 5) kehtestada detailplaneeringut ja üldplaneeringut;
- 6) anda nõusolekut väikeehitise, sealhulgas lautri või paadisilla ehitamiseks;
- 7) anda projekteerimistingimusi;
- 8) anda ehitusluba.

§ 6. Tegevuse kooskõlastamine

(1) Kaitseala valitseja ei kooskõlasta tegevust, mis vajab kaitse-eeskirja kohaselt kaitseala valitseja nõusolekut, kui see võib kahjustada kaitseala kaitse-eesmärgi saavutamist või seisundit.

(2) Kui tegevust ei ole kaitseala valitsejaga kooskõlastatud või tegevuses ei ole arvestatud kaitseala valitseja kirjalikult seatud tingimusi, mille täitmisel tegevus ei kahjusta kaitseala kaitse-eesmärgi saavutamist või seisundit, ei teki isikul, kelle huvides nimetatud tegevus on, vastavalt «Haldusmenetluse seadusele» õiguspärasust sellise tegevuse õiguspärasuse osas.

(3) Keskkonnaministeeriumil või kavandatava tegevuse asukoha keskkonnateenistusel on keskkonnamõju hindamise järelevalvajana õigus määrata kaitseala kaitseks keskkonnanõudeid, kui kavandatav tegevus võib kahjustada kaitseala kaitse-eesmärgi saavutamist või seisundit.

3. peatükk SIHTKAITSEVÕOND

§ 7. Sihtkaitsevööndi määratlus

(1) Kaitseala sihtkaitsevöönd on kaitseala osa seal väljakujunenud või kujundatavate looduslike ja poollooduslike koosluste säilitamiseks.

(2) Kaitsealal on neli sihtkaitsevööndit:

- 1) Tammetõru sihtkaitsevöönd;
- 2) Suurraba sihtkaitsevöönd;
- 3) Tillutare sihtkaitsevöönd;
- 4) Luusna sihtkaitsevöönd.

§ 8. Keelatud tegevus

Sihtkaitsevööndis on keelatud:

- 1) majandustegevus;
- 2) loodusvarade kasutamine;
- 3) uute ehitiste püstitamine;
- 4) inimeste viibimine 1. veebruarist 15. juulini, välja arvatud järelevalve- ja päästetöödel ning kaitseala valitseja nõusolekul teadusalastel välitöödel.

§ 9. Lubatud tegevus

Kaitseala valitseja nõusolekul on sihtkaitsevööndis lubatud:

- 1) Tammetõru ja Suurraba sihtkaitsevööndis hooldustööd kaitsealuste liikide elupaikade säilitamiseks;
- 2) Tammetõru sihtkaitsevööndis madalsoo- ja madalsooharviku koosluste niitmine ja puu- ning põõsarinde harvendamine vastavalt kaitse-eesmärgile, kusjuures kaitseala valitsejal on õigus esitada nõudeid raieaja ja -tehnoloogia, metsamaterjali kokku- ja väljaveo ning puistu koosseisu ja täiuse osas;
- 3) Tammetõru sihtkaitsevööndis uue tee ehitamine, olemasolevate teede hooldustööd ja olemasolevate maaparandussüsteemide hoiutööd ning veerežiimi taastamine;
- 4) Tammetõru sihtkaitsevööndis õppe- ja loodusraja rajamine ning selle hooldustööd;
- 5) Luusna sihtkaitsevööndis puisniidu niitmine ning puu- ja põõsarinde harvendamine ulatuses, mis tagab poolloodusliku koosluse ilme ja liigikoosseisu säilimise;
- 6) Luusna sihtkaitsevööndis metsakoosluste kujundamine vastavalt kaitse-eesmärgile, kusjuures kaitseala valitsejal on õigus esitada nõudeid raieaja ja -tehnoloogia, metsamaterjali kokku- ja väljaveo ning puistu koosseisu ja täiuse osas.

§ 10. Vajalik tegevus

Luusna sihtkaitsevööndis on poollooduslike koosluste esinemisaladel nende ilme ja liigikoosseisu tagamiseks vajalik loomade karjatamine, niitmine ning puu- ja põõsarinde harvendamine.

§ 11. Sihtkaitsevööndi kaitse-eesmärk

- (1) Luusna sihtkaitsevööndi kaitse-eesmärk on elustiku mitmekesisuse, kaitsealuse liigi ja maastikuilme säilitamine.
- (2) Tammetõru, Suurraba ja Tillutare sihtkaitsevööndi kaitse-eesmärk on metsaökosüsteemi loodusliku arengu tagamine, kaitsealuse liigi elupaiga, elustiku mitmekesisuse ja maastikuilme säilitamine.
- (3) Metsakoosluste kaitse-eesmärk on kasvukohatüübile iseloomuliku liikide koosseisu säilitamine.

4. peatükk PIIRANGUVÖÖND

§ 12. Piiranguvööndi määratlus

- (1) Kaitseala piiranguvöönd on kaitseala majandatav osa, mis ei kuulu sihtkaitsevööndisse.
- (2) Kaitsealal on neli piiranguvööndit:
 - 1) Sendri piiranguvöönd;
 - 2) Vallipää piiranguvöönd;
 - 3) Kürema piiranguvöönd;
 - 4) Änniste piiranguvöönd.

§ 13. Lubatud tegevus

- (1) Piiranguvööndis on lubatud majandustegevus.
- (2) Piiranguvööndis on lubatud uute ehitiste, kaasa arvatud ajutiste ehitiste püstitamine, arvestades käesoleva määruse § 5 lõike 2 punktides 5–8 sätestatud.
- (3) Piiranguvööndis on lubatud biotsiidi ja taimekaitsevahendi kasutamine, välja arvatud looduslikul rohumaal ja metsamaal.

§ 14. Keelatud tegevus

Piiranguvööndis on keelatud:

- 1) uuendusraie, välja arvatud turberaie, kusjuures tuleb säilitada koosluse liikide ja vanuse mitmekesisus;
- 2) puidu kokku- ja väljavedu külmumata pinnasel;
- 3) veekogude veetaseme ja kaldajoone muutmine ning uute veekogude rajamine;
- 4) maavara kaevandamine, välja arvatud «Maapõueseaduse» § 59 lõikes 2 sätestatud juhul kaitseala valitsejaga kooskõlastatud kohtades;
- 5) biotsiidi ja taimekaitsevahendi kasutamine looduslikul rohumaal ja metsamaal;
- 6) uue maaparandussüsteemi rajamine.

§ 15. Vajalik tegevus

Piiranguvööndis on poollooduslike koosluste esinemisaladel nende ilme ja liigikoosseisu tagamiseks vajalik niitmine, karjatamine ning puu- ja põõsarinde harvendamine.

§ 16. Piiranguvööndi kaitse-eesmärk

Piiranguvööndi kaitse-eesmärk on sealse elustiku mitmekesisuse ja maa kasutamisel kujunenud traditsioonilise pärandkultuurmaastiku ilme säilitamine.

5. peatükk RAKENDUSSÄTE

§ 17. Määruse kehtetuks tunnistamine

Vabariigi Valitsuse 5. novembri 2002. a määrus nr 335 «Leidissoo looduskaitseala kaitse alla võtmine ja Leidissoo looduskaitseala kaitse-eeskiri» (RT I 2002, 93, 535; 2003, 46, 329) tunnistatakse kehtetuks.

¹EÜ nõukogu direktiiv 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta (EÜT L 206, 22.07.1992, lk 7–50; C 241, 29.08.1994, lk 175; L 305, 8.11.1997, lk 42–65; L 236, 23.09.2003, lk 667–702; L 284, 31.10.2003, lk 1–53) ja EÜ nõukogu direktiiv 79/409/EMÜ loodusliku linnustiku kaitse kohta (EÜT L 103, 25.04.1979, lk 1–18; L 291, 19.11.1979, lk 111; L 319, 7.11.1981, lk 3–15; L 233, 30.08.1985, lk 33–41; L 302, 15.11.1985, lk 218; L 100, 16.04.1986, lk 22–25; L 115, 8.05.1991, lk 41–55; L 164, 30.06.1994, lk 9–14; C 241, 29.08.1994, lk 175; L 223, 13.08.1997, lk 9–17; L 236, 23.09.2003, lk 667–702).

²Kaitseala on moodustatud Vabariigi Valitsuse 5. novembri 2002. a määrusega nr 335 «Leidissoo looduskaitseala kaitse alla võtmine ja Leidissoo looduskaitseala kaitse-eeskiri». Tulenevalt Vabariigi Valitsuse 5. augusti 2004. a korralduse nr 615-k «Euroopa Komisjonile esitav Natura 2000 võrgustiku alade nimekiri» lisa 1 punkti 1 alapunktist 55 ja punkti 2 alapunktist 397 hõlmab kaitseala Suursoo-Leidissoo linnuala ja Suursoo-Leidissoo loodusala, kus tegevuse kavandamisel tuleb hinnata selle mõju kaitse-eesmärkidele, arvestades Natura 2000 võrgustiku alade suhtes kehtivaid erisusi.

³Sulgudes on siin ja edaspidi kaitstava elupaigatüübi koodinumber vastavalt EÜ nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ I lisale. Tärniga (*) on tähistatud esmatahtsad elupaigatüübid.

⁴Kaitseala välispiir ja vööndite piirid on märgitud määruse lisas esitatud kaardil Eesti põhikaardi (mõõtkava 1:10 000) alusel, kasutades Eesti Metsakorralduskeskuses 1998. aastal koostatud Vihterpalu ja Piirsalu metskondade puistuplaani (1:20 000) ning maakatastri andmeid seisuga september 2004. a.

Ala kaardiga saab tutvuda Läänemaa keskkonnateenistuses, Keskkonnaministeeriumis, Keskkonnaministeeriumi Info- ja Tehnokeskuses ning Maa-ameti veebilehel maainfosüsteemis (www.maaamet.ee).

Peaminister Andrus ANSIP

**Põllumajandusminister
keskkonnaministri ülesannetes Ester TUIKSOO**

**Riigikantsleji peadirektor
riigisekretäri ülesannetes Marten KOKK**

Määruse lisa on avaldatud elektroonilises Riigi Teatajas. Alus: «Riigi Teataja seaduse» § 4 lõige 2 ja riigisekretäri 29.06.2005 resolutsioon nr 17-1/0505738.

[Leidissoo looduskaitseala](#)